Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

3η Χ. 27	*ὁ πρωτόπαπας σίφνου βερνῖκος*	5η Χ 29	*ἀντώνιος γρυπάρη*		
		6η Χ. 30	*ζαφείρης μάτζας*		
		7η Χ. 31	*κωνσταντῖνος μάτζας*		
		8η Χ. 32	*νικόλας ντεπάστας*	14η Χ. 38	*γεώργης ντολφῆς*
		9η Χ. 33	*ἰωάννης μπάος*		
		10η Χ. 34	*κωνσταντῖνος μπάος*		
		11η Χ. 35	*ἀντώνιος νιοτάρης*		
		12η Χ. 36	*γεώργιος διπάστης*	1η Χ. 39	*κωνσταντῖνος παλαιὸς*
		13η Χ 37	*βιτώριος μάτζας*	40	*γραφεὺς καὶ μάρτυς*

86

Βεβαίωσις

Χάρτης δίφυλλος — 1788, Φεβρουαρίου 24η — Κωνσταντινούπολις

Ὁ Γιώργης Παρασκευᾶ βεβαιοῖ ὅτι ἐκ τῶν δύο ὁμολογιῶν ποσοῦ δύο χιλιάδων γροσίων, ἅτινα ὤφειλεν ὁ Χατζῆ Μανώλης Καζούλλης πρὸς τὸν Ἅγιον Κυζίκου καὶ αἵτινες ἦσαν ἐπ' ὀνόματι Γρυπάρη καὶ Μπάου, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν χίλια γρόσια κατέβαλεν εἰς Ρόδον εἰς τὸν Ἅγιον Ρόδου, διὰ τὰ ἄλλα δὲ χίλια ἐξέδωκε συναλλαγματικὴν εἰς ὄνομα τοῦ ἄρχοντος δραγουμάνου κὺρ Στεφανάκη καὶ τὰ ἐπλήρωσεν ὁ ὑπογράφων εἰς τὴν πανιερότητά του ἐνταῦθα (δηλ. εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν) διὰ χειρὸς τοῦ κὺρ Ἀνθίμου, ὀφείλονται οἱ τόκοι τῆς μιᾶς μὲν ὁμολογίας ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1787 μέχρι τῆς 27 Ἰανουαρίου 1788, τῆς ἄλλης δὲ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1787 μέχρι τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1788. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη ὁ Χατζῆ Μανώλης τοῦ ἔγραψε νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ὁμολογιῶν του, δίδει τὸ παρὸν εἰς ἀπόδειξιν, ἵνα συνεννοηθῇ ὁ Ἀγάπιος μὲ τὸν κὺρ Χατζῆ Μανώλην.

Ἐξαιρέσει τοῦ μητροπολίτου Κυζίκου Ἀγαπίου, πάντα τὰ ἄλλα ἐν τῷ παρόντι ἀναφερόμενα πρόσωπα μοὶ εἶναι ἄγνωστα. Ἐν στίχ. 3 γίνεται λόγος περὶ τοῦ Ἁγίου Ρόδου, χωρὶς ὅμως ν' ἀναφέρεται τὸ ὄνομά του. Κατὰ τὸν Π. ΖΕΡΛΕΝΤΗΝ, *Ἱστορικαὶ ἔρευναι περὶ τὰς Ἐκκλησίας τῶν νήσων τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου θαλάσσης*, 2, Ἑρμούπολις 1922, σελ. 268, κατὰ τὸ ἔτος τῆς συντάξεως τοῦ ἐγγράφου μας καθὼς καὶ κατὰ τὸ προηγηθὲν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

αὐτοῦ 1787, μητροπολίτης Ρόδου ἦτο ὁ Καλλίνικος, ἀναδεξάμενος τὴν Ἐκκλησίαν Ρόδου ἐν ἔτει 1758.

Τὸ ἔγγραφον συνετάχθη καὶ παρεδόθη προφανῶς εἰς τὸν Ἀγάπιον, παρ' οὗ ὁ ἐκδότης αὐτοῦ Γιώργης Παρασκευᾶ (στίχ. 10) ἐζήτησε, κατ' ἐντολὴν τοῦ Χατζῆ Μανώλη, τὴν ἐπιστροφὴν τῶν δύο ὁμολογιῶν ποσοῦ δύο χιλιάδων γροσίων, ἅτινα ὤφειλεν ὁ τελευταῖος οὗτος πρὸς τὸν Ἀγάπιον. Αἱ ὁμολογίαι δὲν ἦσαν ἐκδεδομέναι εἰς ὄνομα τοῦ Ἀγαπίου, ἀλλ' ἡ μία εἰς ὄνομα Γρυπάρη καὶ ἡ ἄλλη Μπάου. Διατὶ συνέβη τοῦτο δὲν δύναμαι ν' ἀντιληφθῶ. Δύο τινὰ ὅμως νομίζω ὅτι συνέβησαν. Εἴτε ὁ Ἀγάπιος ἠγόρασε παρὰ τῶν Γρυπάρη καὶ Μπάου τὰς δύο ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν καὶ εἰς βάρος τοῦ Χατζῆ Μανώλη ὁμολογίας, εἴτε ὁ Ἀγάπιος εἶχε δανείσει αὐτὸς τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τὸν Χατζῆ Μανώλην, καὶ δὴ εἴτε διὰ χειρὸς τῶν Γρυπάρη καὶ Μπάου, εἴτε καὶ προσωπικῶς, ὑπεχρέωσεν ὅμως τὸν ὀφειλέτην, ὅπως ἐκδώσῃ τὰς ὁμολογίας ἐπ' ὀνόματι τῶν τελευταίων τούτων, ἅτε ἀπαγορευομένου εἰς τοὺς ἐπισκόπους τοῦ δανείζειν ἐπὶ τόκῳ (βλέπε Γ. ΡΑΛΛΗ καὶ Μ. ΠΟΤΛΗ, *Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων*, 6, Ἀθῆναι 1859, σελ. 473-476· ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ, *Πρόχειρον Νομικόν*, ἔκδοσις *Ε. Ταπεινοῦ* καὶ *Κ. Βασιλειάδου*, Κωνσταντινούπολις 1887, κεφ. ΚΔ΄, σελ. 203, καὶ σημείωσιν ἐκδοτῶν ἐν σελ. 202· Ν. ΜΙΛΑΣ, *Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας*, μετάφρ. Μ. Ἀποστολοπούλου, Ἀθῆναι 1906, σελ. 704· Κ. ΡΑΛΛΗ, *Τὸ ποινικὸν δίκαιον τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας*, Ἀθῆναι 1907, σελ. 294 ἑπ.). Ἐζήτει δὲ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ὁμολογιῶν ὁ Χατζῆ Μανώλης, διότι τὰς εἶχεν ἐξοφλήσει καὶ δὴ ὡς ἑξῆς: Χίλια γρόσια κατέβαλε πρὸς τὸν ἅγιον Ρόδου (στίχ. 2-3). Τοῦτο θὰ συνέβη κατ' ἐντολὴν φαίνεται τοῦ Ἀγαπίου· διότι ἄλλως δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ καταβολῆς. Ἕτερα χίλια τὰ ἀπέστειλε διὰ *πολίτζης* εἰς ὄνομα τοῦ ἄρχοντος δραγουμάνου κὺρ Στεφανάκη (στίχ. 4-5). Χάριν δὲ ἀσφαλείας, χρήματα ἐνεβάζοντο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διὰ *πολίτζης*, ὅπως σήμερον δι' ἐπιταγῆς τραπέζης. Βλέπε π.χ. Μ. ΚΑΛΙΝΔΕΡΗ, *Τὰ λυτὰ ἔγγραφα τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης*, Θεσσαλονίκη 1951, σελ. 113, 6 στίχ. 15 ἑπ.: *παρακαλῶντάς τον διὰ νὰ τὸ στείλῃ .... ἐμβάζωντας ὁμοῦ διὰ πολίτζης καὶ τρεῖς χιλιάδες γρόσια*. Βλέπε καὶ τὸ ἔγγραφον παρὰ Δ. Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ, *Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων*, 2, Ἀθῆναι 1890, σελ. 352, ΜΓ, τοῦ ἔτους 1778. *Πόλιτζα* = ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ polizza = συναλλαγματική. Ἄλλως τε, εἰσαχθεῖσα εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐν Ἰταλίᾳ κυρίως καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ τῷ σκοπῷ διευκολύνσεως τῆς μεταφορᾶς χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἡ *πόλιτζα* ἐξηκολούθησε πληροῦσα τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν τῆς ἀποδείξεως τῆς συμβάσεως τῆς συναλλαγῆς (cambium) μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ γαλλικοῦ κώδικος τοῦ 1807 (L. GOLDSCHMIDT, *Universalgeschichte des Handelsrechts*, 3e Aufl., Stuttgart 1891, σελ. 403 ἑπ.: Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ, *Πιστωτικοὶ τίτλοι*, 1, 2α ἔκδ., Ἀθῆναι 1947, σελ. 10/11 § 2 καὶ σελ. 14 § 3). Βλέπε καὶ **34**.

Ἡ πρὸς τὸν Ἀγάπιον πληρωμὴ τῶν ἑτέρων χιλίων γροσίων ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐκδό-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

του τοῦ παρόντος ἐγγράφου *(καὶ τὰ ἐπλήρωσα ἐγώ,* στίχ. 4) καὶ δὴ ὡς ἐξῆς νομίζω: Ὁ ὀφειλέτης Χατζῆ Μανώλης Καζούλλης ἐξέδωκε *πόλιτζαν* ἐπ᾽ ὀνόματι, ἤτοι εἰς διαταγήν, τοῦ ἄρχοντος δραγουμάνου Στεφανάκη καὶ μὲ πληρωτὴν τὸν ἐκδότην τοῦ παρόντος Γιώργην Παρασκευᾶ. Οὗτος, συνδεόμενος δι᾽ ἀγνώστου νομικοῦ δεσμοῦ μὲ τὸν κὺρ Ἄνθιμον, κατέβαλε διὰ χειρὸς τούτου τὸ ποσὸν ἐντολῇ τοῦ ἄρχοντος δραγομάνου κυρίου Στεφανάκη εἰς τὸν Ἀγάπιον. Ὡς ἀνταποκριτὴς δὲ τοῦ Χατζῆ Μανώλη, ζητεῖ ἤδη ὁ Παρασκευᾶς, καὶ κατ᾽ ἐντολὴν αὐτοῦ, τὴν παρὰ τοῦ Ἀγαπίου ἐπιστροφὴν τῶν δύο χρεωστικῶν ὁμολογιῶν, ἵνα τοῦ τὰς ἀποστείλῃ. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχον καταβληθῆ οἱ τόκοι τῆς μὲν πρώτης ὁμολογίας ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1787 μέχρι τῆς 27 Ἰανουαρίου 1788 καὶ τῆς δευτέρας ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1787 μέχρι τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1788, ὁ Ἀγάπιος ἐδέχθη μὲν ν᾽ ἀποδώσῃ τὰς ὁμολογίας, ἐζήτησεν ὅμως ἀπὸ τὸν Παρασκευᾶν νὰ συντάξῃ τὸ παρόν, διὰ τοῦ ὁποίου βεβαιοῦται ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος τόκοι δὲν ἐπληρώθησαν, πιστοποιουμένης οὕτω καὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν ὁμολογιῶν.

1 *διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικοῦ γίνεται δῆλον, ὅτι δύο χιλιάδων γροσί(ων) ὁμο-*
λογίαι ὁποῦ ἐχρεώ-
2 *στει ὁ X˜: μανώλης καζούλλης εἰς ὄνομα γρυπάρη καὶ μπάου τὸν ἅγιον*
κυζίκου, καὶ ἐπλή-
3 *ρωσεν τὰ μὲν χίλια γρόσια εἰς ρόδον τὸν ἅγιον ρόδου, τὰ δὲ ἄλλα χίλια τὰ*
ἔκαμε
4 *πόλιτζα εἰς ὄνομα τοῦ ἄρχων δραγουμάνου κυρίου στεφανάκη, καὶ τὰ ἐπλή-*
ρωσα ἐγὼ
5 *ἐδῶ τὴν πανιερότητά του διὰ χειρὸς κὺρ ἀνθίμου, αὐτῶν δηλαδὴ τὸ διάφο-*
ρον τῆς μὲν
6 *μιᾶς ὁμολογίας ἀπὸ 23: σεπτεμβρίου μέχρι 27: ἰανουαρίου 1788 καὶ τῆς*
ἄλλης ἀπὸ α ὀκτω-
7 *βρίου μέχρι 23: σεπτεμβρίου 88. Εἶναι ἀπλήρωτον, καὶ ἐπειδὴ μὲ ἔγραψεν*
νὰ λάβω τὰς
8 *καθ᾽ αὐτάς του ὁμολογίας, δίδω τὸ παρὸν εἰς ἔνδειξιν νὰ ἐγρικωθῇ ἡ πα-*
νιερότητά του μὲ τὸν
9 *αὐτὸν κὺρ X˜: μανώλη ~~~~ 1788: φεβρουαρίου: 24: Κωνσταντινούπολις*
10 *γιώργης παρασκευᾶ βεβαιῶ*
2ᵃ X. 11 *φραγγούλη Ἰωάννου μαρτυρῶ*
3ᵑ X. 12 *γεώργιος κάζταγλης μαρτυρῶ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ